

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z powództwa X. sp. z o.o. z siedzibą w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 14 kwietnia 2026 r.
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4 kwietnia
2022 r., sygn. VII AGa 658/19

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. zasądza od X. sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia do dnia zapłaty.**

M.L.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 lipca 2016 roku nr [...] Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów:

1. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.,

dalej: u.o.k.i.k.) w zw. z art. 7 ustawy z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1634) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 u.o.k.i.k. uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania X. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dalej: „skarżąca”, „X.”) polegającą na informowaniu konsumentów będących stroną umów o świadczenie przez X. usług telekomunikacyjnych zawartych na czas nieokreślony, o jednostronnej zmianie warunków tych umów z dniem 1 grudnia 2014 r., polegającej na podwyższeniu opłaty abonamentowej o 7 zł brutto, w sytuacji braku złożenia przez konsumenta do dnia 30 listopada 2014 r. oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy w razie braku akceptacji nowych warunków, mimo że w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych nie zostały wskazane przesłanki umożliwiające dokonanie przez X. jednostronnego podwyższenia opłaty abonamentowej w trakcie trwania umowy, co narusza art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 3, dalej: u.p.n.p.r.) i w konsekwencji stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 u.o.k.i.k. i stwierdził jej zaniechanie z dniem 28 października 2014 r.;

2. Na podstawie art. 27 ust. 4 w zw. z art. 26 ust. 2 u.o.k.i.k. w zw. z art. 7 ustawy z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1634) nałożył na X. środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów praktyki stwierdzonej w punkcie I decyzji w postaci:
 1. obowiązku zwrócenia - w terminie 4 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji - każdemu konsumentowi 7 zł za każdy miesiąc, przez który ww. konsument opłacił abonament w podwyższonej wysokości wynikającej z otrzymania informacji o jednostronnej zmianie warunków umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przez X., o której mowa w pkt. I decyzji, aż do miesiąca (włącznie) poprzedzającego miesiąc wydania niniejszej decyzji i który poinformował X. o woli otrzymania zwrotu ww. części zapłaconego abonamentu;
 2. obowiązku poinformowania wszystkich konsumentów, do których została wysłana informacja o jednostronnej zmianie warunków umowy o świadczenie przez X. usług telekomunikacyjnych, o której mowa w pkt I decyzji i którzy opłacili przez co najmniej jeden miesiąc abonament w podwyższonej wysokości (tj. wyższej o 7 zł w stosunku do tej sprzed wprowadzenia zmiany), o przysługującym im prawie do uzyskania zwrotu zapłaconego abonamentu w zakresie wskazanym w pkt II. 1. sentencji decyzji poprzez:

1. wysłanie - w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji - pisemnej informacji oraz wiadomości sms informującej o przysługującym konsumentom prawie do uzyskania zwrotu części abonamentu wynikającego z jego podwyższenia, o którym mowa w punkcie I sentencji decyzji oraz czynnościach, jakie musi podjąć konsument w celu jego otrzymania, w tym o konieczności wskazania przez konsumenta sposobu zwrotu przez X. pieniędzy (przelewem bankowym lub przekazem pocztowym); przy czym czas na podjęcie przez konsumenta tych czynności nie może być krótszy niż 1 miesiąc;
2. dwukrotną publikację, w odstępie co najmniej 7 dni na koszt X. - w terminie 30 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji - informacji o przysługującym konsumentom prawie do uzyskania zwrotu części abonamentu wynikającego z jego podwyższenia, o którym mowa w punkcie I sentencji decyzji, w zakresie wskazanym w pkt II. 1. sentencji decyzji oraz czynnościach, jakie musi podjąć konsument w celu jego otrzymania, na jednej z pięciu pierwszych stron dziennika o zasięgu ogólnopolskim ze średnim nakładem dziennym w wysokości co najmniej 100 000 egzemplarzy w module obejmującym co najmniej 25% strony, czarną czcionką Times New Roman nie mniejszą niż 10 punktów, na jasnym tle;
3. zamieszczenie, na koszt X. - w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji – informacji o przysługującym konsumentom prawie do uzyskania zwrotu części abonamentu wynikającego z jego podwyższenia, o którym mowa w punkcie I sentencji decyzji, w zakresie wskazanym w pkt II. 1. sentencji decyzji oraz czynnościach, jakie musi podjąć konsument w celu jego otrzymania, na oficjalnej stronie internetowej X. z siedzibą w W., tj. na dzień wydania decyzji [www \[...\]pl](http://www[...]pl) w ten sposób, że powyższe informacje zostaną umieszczone na stronie głównej oraz będą utrzymywane na niej przez okres 3 miesięcy;
4. obowiązku publikacji wersji jawnej decyzji w całości, na koszt X. na oficjalnej stronie internetowej tego przedsiębiorcy tj. obecnie [www \[...\]pl](http://www[...]pl), w ciągu 7 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, w ten sposób, że odnośnik do treści decyzji powinien zostać umieszczony na stronie głównej oraz utrzymywania jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 3 miesięcy od daty opublikowania na stronie internetowej.
5. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 u.o.k.i.k. w zw. z art. 7 ustawy z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1634) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy nałożył na X. karę pieniężną w wysokości 817 640 zł płaćną do budżetu państwa z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w

art. 24 ust. 1, 2 i 3 u.o.k.i.k. w zakresie opisanym w punkcie I sentencji decyzji;

6. Na podstawie art. 77 ust. 1 u.o.k.i.k. w zw. z art. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1634) w związku z art. 80 tej ustawy oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 ww. ustawy, a także na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 23, dalej: „k.p.a.”) w związku z art. 83 u.o.k.i.k. obciążył X. kosztami postępowania opisanego w punkcie I sentencji decyzji w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w kwocie 62,70 zł i zobowiązał X. do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Od powyższej decyzji X. wniosła odwołanie, w którym zaskarżyła wydaną decyzję w całości. Wyrokiem z dnia 14 marca 2019 r., XVII AmA 64/16 Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uchylił punkt II podpunkt 1 i 2 oraz punkt III; oddalił odwołanie w pozostałej części i zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiodły obie strony postępowania. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2022 r., VII AGa 658/19 zmienił zaskarżony wyrok częściowo w ten sposób, że: w punkcie pierwszym oddalił odwołanie w zakresie punktu II podpunkt 1 i 2 oraz punktu III decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 29 lipca 2016 roku, nr [...] i w punkcie trzecim zasądził od X. na rzecz Prezesa UOKiK kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W punkcie drugim wyroku Sąd Apelacyjny oddalił apelację X. i zasądził od X. na rzecz Prezesa UOKiK kwotę 540 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Pismem z dnia 14 września 2022 r. X. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 kwietnia 2022 r., VII AGa 658/19, zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucono:

1. naruszenie art. 60a ust. 1 i 3a, art. 61 ust. 5 i art. 51 oraz art. 56 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 34, dalej: „p.t.”) w zw. z art. 20 ust. 2 dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiej i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dalej: „dyrektywy o usłudze powszechnej”) wykładanym zgodnie z wyrokiem TSUE z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie C-326/14 - poprzez przyjęcie, że art. 60a ust. 1 i 3a, art. 61 ust. 5 i

- art. 51 p.t. nie stanowią materialnoprawnej podstawy dokonywania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zmian warunków umowy oraz cennika;
2. naruszenie art. 384¹ k.c. - poprzez przyjęcie, że przepis ten nie stanowi materialnoprawnej podstawy do dokonywania przez przedsiębiorcę zmian wzorca umowy zawartej na czas nieoznaczony podlegającej swobodnemu wypowiedzeniu;
 3. naruszenie art. 65 k.c. - poprzez wadliwą wykładnię umów stosowanych przez skarżącą i przyjęcie, że umowy te nie zawierały klauzuli uprawniającej skarżącą do dokonania podwyżki, mimo że takie uprawnienie zostało przewidziane w § 7 ust. 1 OWU;
 4. naruszenie art. 4 ust. 1 u.p.n.p.r. oraz art. 5 ust. 2 i art. 2 lit. h) dyrektywy 2005/29/WE oraz art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 u.o.k.i.k. - poprzez przyjęcie, że zakwestionowana przez Prezesa UOKiK praktyka stanowi nieuczciwą praktykę rynkową z uwagi na naruszenie dobrych obyczajów, podczas gdy na dzień zawierania umów z konsumentami oraz dokonania przez X. zmiany warunków umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, reguły staranności zawodowej ani dobre obyczaje nie obejmowały informowania konsumentów korzystających z usług telekomunikacyjnych na podstawie umów zawartych na czas nieokreślony o podwyższeniu cen usług jedynie w przypadku, gdy w umowie wskazane zostały przesłanki umożliwiające takie podwyższenie;
 5. naruszenie art. 26 ust. 2 w zw. z art. 27 ust. 4 w zw. z art. 1 u.o.k.i.k. w zw. z art. 2 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 7 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.a. - poprzez nałożenie na X. w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów oraz stwierdzającej jej zaniechanie obowiązku tzw. rekompensaty publicznej, tj. spełnienia na rzecz konsumentów świadczenia pieniężnego w postaci zwrotu części opłaty abonamentowej uiszczonej na skutek jednostronnej i w ocenie Prezesa UOKiK bezprawnej zmiany umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, mimo że taka kompetencja Prezesa UOKiK nie wynika z art. 26 ust. 2 w zw. z art. 27 ust. 4 u.o.k.i.k., co oznacza, że w tym zakresie Prezes UOKiK nie działał w granicach i na podstawie przepisów prawa, wkraczając w kompetencję sądów powszechnych do rozpatrywania spraw cywilnych;
 6. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez błędne uznanie, że okolicznościami faktycznymi istotnymi dla rozstrzygnięcia sprawy są wyłącznie „takie fakty, które komponują treść właściwych, mających zastosowanie norm materialnoprawnych” - podczas gdy istotne dla rozstrzygnięcia sprawy mogą być fakty świadczące o naruszeniu przez organ ochrony konkurencji norm proceduralnych, w tym statuujących zasadę

pogłębiania zaufania do organów państwa. Naruszenie to miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, gdyż w rezultacie Sąd II instancji arbitralnie pominął część okoliczności towarzyszących stwierdzonemu naruszeniu, mających wpływ na zasadność orzeczenia o karze. Sąd Apelacyjny przywrócił mianowicie nałożoną na X. karę z powołaniem na wydanie decyzji nr [...] w sprawie I., podczas gdy jeszcze po wydaniu tej decyzji, Prezes UOKiK w postępowaniach dotyczących bezpośrednio X. akceptował dokonywanie jednostronnych zmian warunków umów bez klauzuli zawierającej szczegółowe przesłanki (wręcz wzywając X. do dokonania takich właśnie zmian) - patrz szerzej zarzut VII poniżej;

7. naruszenie art. 8 k.p.a. w zw. z art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 106 ust. 1 pkt 4 u.o.k.i.k. w zw. z art. 1 ust. 1 u.o.k.i.k. - poprzez nałożenie na X. sankcji w postaci kary pieniężnej, mimo że zakwestionowane przez Prezesa UOKiK działanie X. było zgodne z dotychczasową praktyką regulacyjną Prezesa UOKiK oraz stanowiskiem wyrażonym bezpośrednio wobec X. (w tym - w ramach postępowań toczących się wobec X. już po wydaniu Decyzji nr [...] w sprawie I.).

W związku z powyższym X. wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi II instancji, z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezes UOKiK wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej w całości i w obu przypadkach o zasądzenie od X. na rzecz Prezesa UOKiK kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części (pkt 1), przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem (pkt 2) oraz wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu.

Zgodnie z treścią art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną strona może oprzeć na następujących podstawach: 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie; 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Przedstawione w skardze kasacyjnej zarzuty powinny być dostatecznie precyzyjne, aby umożliwiały Sądowi Najwyższemu dokonanie kontroli orzeczenia sądu drugiej instancji w ramach ograniczonej kognicji wynikającej z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Skarżący powinien wskazać przepisy, z których da się wywieść konkretną, naruszoną - w jego ocenie - normę prawną. W przypadku podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. zarzut powinien obejmować oprócz przytoczenia właściwych jednostek redakcyjnych aktu prawnego i wskazania na formę ich naruszenia (błędną wykładnię albo niewłaściwe zastosowanie), wyjaśnienie istoty błędu popełnionego przez sąd drugiej instancji. W przypadku zarzutu błędnej wykładni prawa materialnego wyjaśnienie takie powinno przybrać formę rekonstrukcji normy nieprawidłowo wywiezionej z danych przepisów i wskazania jej rzeczywistej treści, a w razie zarzutu błędnego zastosowania prawa: opisanie, z jakich przyczyn skarżący uważa, że zrealizowała się hipoteza normy, której dyspozycji sąd nie zastosował, względnie zaszła sytuacja odwrotna. Z kolei zarzut naruszenia przepisów postępowania powinien obejmować wskazanie tych przepisów wraz z krótkim wyjaśnieniem, dlaczego działanie sądu drugiej instancji było z nimi niezgodne i z jakich przyczyn uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Konieczność wskazania podstaw, na których zostaje oparte zaskarżenie orzeczenia, jest konsekwencją ograniczenia ram postępowania kasacyjnego i związanego z tym zakresu kognicji Sądu Najwyższego, sprawującego nadzór judykacyjny nad działalnością orzeczniczą sądów powszechnych w ramach określonych przepisami prawa procesowego. Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest uprawniony do samodzielnego tworzenia lub dokonywania konkretyzacji zarzutów kasacyjnych i do przeprowadzania wykładni skargi w celu poszukiwania określonych podstaw kasacyjnych, jak również precyzowania za skarżącego uchybień, jakich miał się dopuścić sąd odwoławczy. Działanie takie byłoby niedopuszczalne nie tylko z tej przyczyny, że mogłoby okazać się niezgodne z intencją oraz rzeczywistymi zamierzeniami strony wnoszącej skargę, lecz dlatego, że mogłoby prowadzić do powstania wątpliwości co do roli Sądu Najwyższego w sporze toczącym się między przeciwnikami procesowymi, dążącymi do ochrony przeciwstawnych interesów. Powyższe prowadzi do wniosku, że ogólnikowe zarzuty naruszenia przepisów prawa, w szczególności poprzestające na wyliczeniu przepisów nie mogą być przedmiotem oceny Sądu Najwyższego, a skarga kasacyjna, której podstawy nie zostały należycie skonkretyzowane podlega odrzuceniu (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 lutego 1998 r., I CKN 518/97 i 6 maja 2022 r., II CSKP 529/22).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że zarzuty podniesione w *petitum* skargi kasacyjnej nie opierają się o ustawowe podstawy skargi kasacyjnej określone w treści art. 398³ § 1 k.p.c. Formułując zarzuty skarżąca nie wskazała czy zarzuca naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie bądź też naruszenie przepisów postępowania, a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. W stawianych zarzutach nie przytoczono również w żadnym miejscu przepisu art. 398³ § 1 k.p.c. Podkreślić należy, że ustawodawca, wprowadzając przymus adwokacko-radcowski, postawił skardze kasacyjnej wysokie wymagania profesjonalne; wśród tych wymagań jest prawidłowe przytoczenie podstaw oraz ich uzasadnienie (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 29 marca 2006 r., IV CSK 165/05, nie publ.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 1 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

[r.g.]

[a.ł.]